

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETI LAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.

Hirdetések egyezség szerint közöltnak.
Nyilttér soronként 30 fill.

Főszerkesztő: KOVÁCS GYULA ország. képviselő.

Felelős szerkesztő és kiadó:

BOR JÁNOS.

Laptulajdonos: **ÁDÁM JÁNOS.**

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized 64. Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Kormányváltás.

(D.) Az első, a mi Széll bukásának hírére elfogta egész valónkat, az öröm és büszkeség jóleső, felemelő érzése. Az öröme, hogy a magyar politika és parlament a legnagyobb komédiástól megszabadult, a kit valaha látott a komolyság korlátai közé utalt országgyűlési küzdelem porondja; a büszkeségé, hogy a nemzet diadalát, a nemzeti ellenhatás győzedelmét az a párt vivta ki, melyhez mi is tartozunk s ehhez az általános öröm s büszkeség érzéséhez hozzájárul még közelebről az a helyi színezése a tökéletességnek, hogy a nagy időkre kiható nemzeti küzdelemből oroszán részt vett magának ki a mi képviselőnk: Kovács Gyula, annak a függetlenségi gárdának a sorában, mely a legbátrabb, legtevékenyebb, legtántoríthatlanabb volt.

Tehát Széll megbukott, nem maradt utána semmi alkotás. Négy év alatt tömérdeket beszélt, magának és ellenfeleinek dicséretéből állottak ki formás szónoklatai. Az az érdeme meg volt, hogy az emberek általános gyengéjét elismerte. Ezópus rókája volt a tanító mestere, ez is addig dicsérte a varju hangját, míg az nagy büszkén elkárogtta magát s a sajtót leejtette a szájából. Széll ezzel a tudományával valóságos csodákat művelt. Általában másban keresik a Széll hatását, pedig abban az emberi gyarlóságban volt az ereje, hogy az emberek szeretik a hízkelést. Bizony bizony az ellenzéknek szájára béköt hosszú ideig ezzel kötött. Barátságot tartott fenn különösen politikai ellenfeleivel, hogy mérsékelje őket a jogos támadás hevületében. Erre támaszkodva merte vállalni Bécsben a nemzetellenes katonai merényletet és ki

tudja még mit, a mit ezután hozott volna elő. A parlamenti küzdelem becsületességében vetett hitet csak nem kiölte belőlünk, mikor előre megbeszélt s talán el is próbált művitákat rendezett egyik-másik úgy nevezett politikai ellenfelével. Nyál folyt: a hosszadalmas fecsegés és dicsekedés nyála; nem pedig az őszinte, becsületes, lelkesült küzdelem vére a parlament szellemi tornájának porondján. Sokszor emlegette önmű érdeméül, hogy az ő kormányzása alatt szabadon érvényesülhettek az erők. Fájdalom, nagy részben igaz van; a nemzeti öntudat és nemzeti igények erején kívül minden és mindenki érvényesülhetett; felszabadultak a nemzeti izgatások minden szelindekei; a klerikalizmus lerombolta a szabadelvű haladás előre kitölt védműveit; a bécsi kéz budapesti kézzé honosodott; a nemzeti öntudat

T A R C Z A.

Az én szabadságom!

— „A Független Hajduság“ eredeti tárczája —

Irta: **Kotyman József.**

Szabad vagyok . . . . szabad!
Keserű szabadság.
Szemeim elvesztett rabságom siratják!
Verőfényes nappal,
Holdas éjszakákon
Hiába keresem, nem lelem rabságom!
Szabad vagyok . . . . szabad!

Lelkem, hogyha gondol,
Szivem, hogyha dobban,
Bus fájdalmát érzi mindég jobban-jobban.
Panaszom a napnak,
Panaszom az éjnek,
Ha fölkel a nappal s ha nyugodni térek!
Szabad vagyok . . . . szabad!

Panaszom a földnek,
Panaszom az égnek,
Az átkos pokolnak, a nagy Istenségnek,
Hogy miért adta rám
E mérhetlen átkot . . . ;
Ily egyedüllétet rám miért bocsátott:
Mért vagyok oly szabad?!

Szabad vagyok, mint a
Nagy égnek villáma,
Mely akadály nélkül csap le kőbe, fába,
Vagy mint az átoktól
Üzött Judás lelke,
Vágyam, akaratom nincs bilincsbe verve.
Szabad vagyok . . . . szabad!

Mint a vad fergeteg,
Midőn féket veszve
Szabadon rombol, dönt, szárnyára eresztve,
Vagy mint a föld mélyén
Föltorlódott erő . . . .
Iszonyu robajjal lángokban tör elő:
Lelkem is oly szabad!

Rombolni szeretnék,
Mindent összezuzni;
A napot a földnek tüzgyomrába huzni;
Fölvinni a földet
Ormára az égnek;
Rémes éjt alkotni,
Hol csillagok égne,
Ha már minden szabad!

S talán így se tudnék
Már boldogul élni,
Mert féktelen vágyam fájdalom vezérli!
S nem jó vissza többé
Elvesztett rabságom,
Boldog hívására már hiába vágyom,
Mert csak az nem szabad!

Voltam én már boldog,
Voltam elégedett,
Csodáltam a földet, imádtam az eget.
Oh! ez a kor most is
Emlékembe vésve!

KOSSUTH LAJOS remek kivitelű képe aranykeretben
44 kor.

Kapható 2 korona havi részletfizetésre a „Kazinczy“ Könyvkereskedő Részvénytársaságnál Debreczenben.

és nemzeti igények pedig kigunyolva, semmibe nézve ruhaszaggatottan koldustarisznyás sorsra jutottak. Az ilyen kormányzás pedig, mely a nemzetellenes erők szabadon hagyásában talál érdemet, egyáltalában nem is kormányzás.

Igen sok függetlenségi képviselő Szélllel azért rokonszenvezett, hogy engedte őket mandátumhoz jutni, nem csinált nekik nehézségeket. Nyomorult mandátumvadászás, mely nem mer kezdet emelni a szent ügynek védelmében, melyre küldetett, mert ez a kéz az elébb benne volt barátságosan abban a másikban, mely a szent ügy ellen folytonos támadást vezet. Émelyitőbb, undorítóbb jelenet még nem játszódott le a magyar parlamentben, mint a minő a Széll bucsuzása volt. A nagy kofa egy talpnyaló dinasztikus szónoklással még egyszer visszakinálta Bécsnek magát; az ellenzéki harcosok pedig szórták utána a virágokat, könynyeztek, sóhajtoztak, mentegetőztek. Valóban szegyenkeznünk kellene ha Rátkay el nem találja a bucsu hangját, azt a hangot, a mely függetlenségi képviselő szájába egy 67-és, törvényen kívüli miniszterium bukása alkalmával való.

Örömet leltem egy bogár zümmögésbe,
De nem voltam szabad!

Munkáltam szeliden
Nemes alkotáson,
Sirni tudtam sárgult falevél hulláson.
Kis féreg halálán
Kesergett a szívem,
A mig rabságom volt zavartalan hivem
S nem voltam ily szabad!

Fenséges szabadság!
Ugy imádnak mások.
Mért van, hogy én benned kinos poklot látok
Vérem miért lázong,
Arczom miért ázik;
A fájdalom nyila bennem mért cikázik?
Mikor szívem szabad!

Megmondom én neked,
Mielőtt szól szóra,
Vagy én helyettem a temető homálya.
Benne az a sirdomb,
Az a kicsiny kereszt.
Hogy ha tudni vágyol, itt kutasd, itt keresd,
Hogy lettem én szabad!

Oda van temetve
Szabadságom ára:
Piczike árvámnak gondos, jó mamája.
Nála volt a szívem
Gyönyörű rabságban!
Mióta ő halott, bolygok a világban
S szabad vagyok . . . . . Szabad!

Most aztán van nagy félelem, hogy jön az erős kéz politikája. Az irtóztató parlamenti, alkotmány, gazdasági és társadalmi válságból, a melyben a Széll Kálmán végzetes 4 esztendeje bele vitte a nemzetet, más, mint erős kéz nem is vezethet ki. A bátorság erényének pusztulására vall, hogy magyar ember ki meri mondani, le meri írni, hogy fél az erős kéztől. Erős kéz ellen erős kéz! Ez felel meg dicső multunk nagy hagyományainak, a ki fél tőle, hát maradjon otthon szoknya mellett. A parlamenti harc nem asszonyok, hanem férfiak küzdelme, éles fegyverekkel, nemes haraggal, tüzzel, fészített izmokkal kell részt venni a lúszában, másként csak pénzt emésztlő, haszontalan komédia az egész, mint most a Széll idején.

Bécsnek az a vakmerő és kétségbeesett vállalkozása, hogy gróf Tisza Istvánnal erőszak útján vitesse keresztül a katonai javaslatokat, ez idő szerint a kudarcz kátyujában megfeneklett. Az alkotmányellenes kormányzáshoz nem kapott Tisza miniszter társakat az egy Fehérváryn kívül. Még a különben minden bécsi törekvés számára kapható kormánypártban is felébredt a hazafiui lelkiismeret s a feketesárga rém vakmerő támadását visszaverte férfiasan.

A helyzet bizonytalan, lehet, hogy a mostani kudarcz daczára is erős kéz fog jönni.

Ám jöjjön bármilyen erős kéz, mi meg nem ijedünk, akármilyen nyomása lesz is kezének reánk, mert törekvéseinknek villámot, erőnknek aczélt ad a fokozott küzdelem, legalább felrázza a szunnyadókat, talpra állítja a heverőket és csata sorba azokat, a kik Széll-féle komédiától megundorodva szegre akasztanak a kardot. A nagyobb küzdelem vihara után meg fog tisztulni a nyálkás ködös, se hideg, se meleg levegő, és Bécs ellen leküzdhetetlen erővel fog kibontakozni a magyar függetlenségi eszme méltóságos harczvonala.

Uri osztály — uri mosoly.

Kétségbe vonulhatatlanul tapasztalható, hogy újabb időben a városi közgyűlések méltóságának színvonala valami kis elhajlást tett attól a mértéktől, melyre eddig büszke lehetett Szoboszló városa. Okát nem fessegetjük; reá bízunk kinek-kinek tárgyilagos ítéletére. Csak arra fi-

gyelmeztetünk, hogy elnök, tisztviselők és képviselők vállvetve igyekezzenek a gyűlések méltóságát a régi színvonalra fel emelni, mert a város a maga közgyűlésében nyilatkozik meg s ennek hibái amannak rovására iratnak a kívülről szemlélők által.

A f. hó 14-én tartott közgyűlés lefolyása és fentebbi ítéletünk igazsága mellett bizonyít; mellőzve minden mást, itt csak azt a szomoruan sajnálatos és a jó izlést megbotránkoztató jelenetet érintjük, a melyet Herczeg Bálint városi képviselő jobb ügyhöz méltó nekikészüléssel rögtönzött, mikor, mint egy valóságos erkölcsi herceg leczkéztette a jellemnek azokat a selejtes polgári származású alakjait, a kik a multkori közgyűlésen nem voltak olyan erényhősök, mint ő, hogy tudniillik vele szavaztak volna valami ellen, a mit, a közgyűlési tagok nagy felháborodása közben zavarba jöven, elfelejtett megnevezni. Hősi kijelentéssel megfenyegette az uri mosolyra vadászó polgári osztályt, hogy ha még egyszer így léssen, gyávnak fogja nevezni őket. Azt hittük, hogy a nagy hősködés közben kardot szorongat, pedig egy nagy papirt morzsolgatott. A darab papir pedig, melyről az olyan szép szociálista muzsikával kedveskedő uri mosoly, uri kézszorítás, uri osztály féle kifejezéseket olvasta, azt sugja nekünk, hogy Herczeg nem a maga fejétől beszélt, nem a maga által feltalált puskával lőtt, hanem ő maga volt a puska, melyet szerencsére csak nevetséges papirossal töltöttek meg. Herczeg nem a maga fejétől beszél, mert van ő olyan érsek, hogy a maga beszéd-főztjét fel tudja segítség nélkül is tálalni. A háta megett állt tehát egy láthatatlan valaki, legnagyobb valószínűség szerint azért, hogy rángassa, mint egy Paprika Jancsit. Erre olvashatta volna inkább azt a fentebbi kifejezést s hogy magára pászolt volna-e, mikor a tisztügyész rendreutasító, erélyes fellépésére visszazitt mindent, annak eldöntését saját magára bizzuk, vagy hogy meg is oszthassák egymás közt testvériesen, a suba alatt működőnek is hagyunk belőle.

Az uri osztály—uri mosoly, uri kézszorítás alapját jó lesz egy kicsit tisztázni, mert nálunk az „ur“ fogalom meglehetősen össze van zavarodva. Tulajdonképen a jelenben már nem is volna használható ez a szó, a multé lett ez akkor, a mikor megszűnt a nemesi osztály s az alkotmány sáncaiba bevétellett minden polgára a hazának. Akkor egyik oldalon állott a kiváltságokat élvező, előjogokkal felruházott szabad nemesi rend, vagy mondjuk uri osztály; másik oldalon a közterhek alatt roskadozó, jogokkal nem, csak kötelességekkel bíró szolga a jobbágy, paraszt osztály. Ezek az utóbbiak jó formán ember számba se mentek. Ez az őrült társadalmi és közjogi rend nálunk a nagy Kossuth hatása alatt 1848-ban megszűnt. Közteherviselés, törvényelőtti egyenlőség eltöröltek minden közjogi megkülönböztést (egy kis utóbaj maradt a főrendi-

házban) polgár lett mindenki, emelkedtek, ha esze, pénze, támogatása van, akár a miniszteri széki akárki fia. Társadalmi téren azonban tartja magát a nyavalya. Rendesen, a mi gennyedést kilök magából a közjogi rend, azt átveszi mohón a társadalom, melynek az a szokása, hogy féltékenyen tudja őrizni azt, a mi nincs és a semmivel kegyetlenül fel tudja fúni magát. Uri osztály, polgár osztály czimzést nap-nap után halljuk mondogatni és vajjon mi az, a mi manapság urrá, polgári osztályává, vagy mint mondják, parasztá teszen? A származás? Hiszen alig van közöttünk, a kinek az öregapja nem a mestergerenda alatt rikkantotta volna az elsőt. A vagyon? Hiszen akkor X. Y. a kinek 200—300 hold tiszta földje van, de azért hájjal lagirozza a lábbelijét, szászorta nagyobb ur, mint egyik-másik pantallonos, a ki pedig fitymálva huzódik félre a zsiros szagu paraszttól és maga felett nagyobb urnak csak a szükségét ismeri el, a melyik előbb-utóbb kifogja alaposan oktatni a társadalmi különbözőségeket felől, a »hol kerék, hol talp« című kézi könyv nyomán. Foglalkozás? Hiszen a foglalkozás alapján itt nálunk is, mint mindenütt földmivelés, áru- és pénzkereskedés, ipari foglalkozás, mesterség, hivatali állás, tudományos készültség egyaránt jogot adnak arra, hogy valaki urnak, vagy éppen felsőbb urnak (arisztokrata) tartsa magát. Műveltség? Ez meg nagyon-nagyon gummi módra nyuló mérték. A ki különösebben tud beszélni, mint más közönséges polgártársa; a ki az a-t á-nak, az o-t ó-nak mondja s általában úgy tud viselkedni, mint a ki nem ott született, a hol valójában született; a ki szépített formában tud mondani nagy disznóságokat; el tudja titkolni, a mit érez s mutatni, a mit nem érez: az mai napság teljes joggal mondja műveltnék magát. Ugy eszményi szempontból nézve a műveltség a szív és lélekképzésnek az a foka, a hol a becsület és tisztesség magaviselet érintetlenül s a közdolgokban, tudományban való jártasság olyan mértékben van jelen, hogy az illető másokat is haszonnal és okosan vezethet. Az ilyen emberre aztán bátran rá lehetne mondani, hogy ur, a szó legszebb értelmében, de ezt ne is bántsuk, mert nagyon sokan elkeserednek.

Ki hát az ur? Az, a ki akar! Egy öreg dobos hajdu egyik hajdu városban, mikor ur akart lenni, a kézbesítendő papírost oda adta egy utcai gyermeknek egy krajczárral együtt s lelkére kötötte, hogy aztán odabent azt mondja, hogy N. N. ur küldte be. A gyermek persze, hogy úgy eselekedett. Ime az öreg hajdu megszerezte az uraságot.

Hagyjuk félbe hát ezt az »uri« históriát; értetlen emberek használják vesszőparipának, izgatók, bujtogatók félrevezetésnek. Ha akad, a kinek a szemében a kemény kalap, meg a pantallon tekintély, hát szerezze meg maga is, nem sok pénzbe kerül. Különböznék Herczeg Bálint is csak

olyan ur a maga portáján, mint herczeg Eszterházy Fraknóváralján, vagy a váradi püspök odahaza.

Szell Kálmán bukása.

Ma egy hete adta be lemondását Szell Kálmán miniszterelnök és a magyar miniszterium a királyhoz. A kormányzat az ő kezében teljes sikertelenséget jelentett. A függetlenségi párt országra szóló hatalmas ellenállása tette lehetetlenné a miniszterelnök és társainak működését a katonai javaslatok erőszakolása miatt. A nemzet valódi érzülete, törvényes jogai iránt való ragaszkodása nyertek kifejezést a bukásban. Különösen is meg kell emlékeznünk a hajdu képviselők törhetlen, hazafias működéséről. Első volt közöttük lelkesedésben, kitartásban, példaadásban Papp Elek a nádudvari kerület kurucz képviselője, de a többiek is, Rákosi Viktor, Kovács Gyula, Benedek János hasonló lelkesedéssel és kitartással küzdöttek s nagy részük volt a győzelem kivívásában. Bécsben olyan miniszterelnököt akartak, ki a katonai javaslatokat keresztülhajtja. Tisza István grófra vetették szemüket, a ki báró Fejérváry honvédelmi miniszter ajánlott a királynak. Tisza István gróf vállalkozott is a nyaktörő munkára. Ő felségétől kedden megbízatást kapott a miniszterium megalakítására. Szerdán és csütörtökön megpróbálkozott, azonban vállalkozásával teljes kudarcot vallott. A szabadelvű párt különböző frakciói ellene foglaltak állást, főképpen a volt nemzeti pártiak, az ugynevezett agráriusok, de legfőbbképpen az irigyek és konczlesők nagyszámu serege, a kik mellözve érezték magukat. Nem kapott olyan minisztereket, a kik neki tetszettek volna. Pénteken jelentette be Tisza a királynak megbízatása sikertelenségét. A király tudomásul vette a jelentést s Tiszát szó nélkül elbocsátotta. Fejérváry báró ott maradt Bécsben tárgyalni a hadügyminiszterrel s a bécsi osztrák urakkal. De bármit tárgyaljon is, ha a katonai javaslatok visszavonását nem hozza, úgy az ellenzék nem fog egyetlen miniszterelnököt sem megtűrni a képviselőházban. A nemzet türelme fogyatékán van, jogos követeléseitől továbbra el nem áll. Mint a svédek mondják: »Győz, vagy meghal, de nem enged.«

Városi közgyűlés.

Városi közgyűlés tartatott 1903. június hó 14-én. Tárgysorozat előtt Soós Mihály városi képviselő a következő felszólalást intézte a polgármesterhez a Kösély medre kitisztítása tárgyában.

1898. július haváon számos városi polgár a képviselőtestülethez kérvényt nyújtott be a Kösély medrének kitisztítására vonatkozólag. E tárgyban a további eljárás végett egy bizottság küldött ki, de a bizottság eddig még nem hivatott össze.

Tudvalevő dolog, hogy a Kösély meder évek óta egy fertőzött indiai ragály fészek, mely városunk népességét váltó és mocsár láz, himlő és mindenféle ragályos betegségekkel fertőzteti.

A városon át menő Kösély medre egész szélességében egy nád termelő hely, mely felfog és magába vesz mindenféle állati és rothadt növényi hulladékokat, megakadályozza a víz lefolyását. Ennek következtében terjesztője mindenféle ragályos betegségeknek.

A Kösély terület az 1867. évben önként 20 krajczárjával úgy adatott el a lakosságnak, hogy a három ö szélességében levő kanálist, minden oldalról egy-egy ölet kihagyva, tartoznak tisztán és rendben tartani — azt vagy kaszálnak — vagy veteményesnek használni. S kérde, hogy mi intézkedés történik a városon átvonuló meder tekintetében, hogy azt a tulajdonosok a szennyől, piszoktól és nád törmelékektől kitisztíttassák.

Miután az 5 évvel ezelőtt erre nézve kiküldött bizottság mindezeideig jelentést nem terjesztett be, különben is tagjai közül többen elhaltak, a városi tanács utasított — a bizottság mellözésével — a szükséges intézkedés megtételére.

Aztán egy másik képviselő, Herczeg Bálint lépett fel felszólalásával. Megleckéztette a képviselőtestületi tagokat, hogy nem teljesítik kötelességüket, szavazás előtt eltávoznak a teremhől, teszik ezt uri mosolyért, uri kézsorításért — mint mondotta — s azért, hogy az uri osztály kegyét kinyerjék. Az ilyen képviselőket megfélemlíteni, meglijeszteni akarva kijelentette, hogy gyáváknak nevezi őket, ha ez továbbra is így lesz. (Ez a kijelentés a legutóbbi közgyűlésen a dalárda részére megszavazott 300 koronára vonatkozó vitára nézve tétetett.) A szokatlan sértő hang méltán felháborította a képviselőtestületet, több ízben félbeszakították beszédjét. Végre úgy csendesedett le a vihar, hogy az elnöklő polgármester felhívására visszavonta sértő módon tett alaptalan vádaskodásait.

Az elnöki jelentés — miután lényeges hibákat fedeztek fel benne — újra átdolgozás végett polgármesternek kiadatott. A jelentés visszaadása eddig még példátlanul áll városunk történetében.

Adler Farkas felszólalására a piac kövezési ügy a legközelebbi közgyűlés tárgyai közzé okvetlen felvételni rendeltetett.

A debreczeni pénzügyigazgatóság értesítése, hogy a pénzügyminiszter az elrendelt adószámolás folytatását a megválasztandó harmadik jegyzővel — Csiha adóügyi jegyző felügyelete mellett — eszközje, tudomásul vétetett.

A vármegye jóváhagyta a segédjegyzői állás szervezését s ebből kifolyólag 1903. július hó 19-ére tüzetett ki a segédjegyző választása.

Az új gyámpénztári szabályzat alapján Zakar Sándor ideiglenes ellenőri teendőkkel bizatott meg, azonban olyan ügye

elintézésében részt nem vehet, melyek pénzkezeléssel vannak összekötve. A gyámpénztári előírt váratlan vizsgálatokhoz a pénzvizsgálóbizottságba Dr. Grósz Adolf és Körner Béla küldettek ki. Julius 1-én már az új szabályzat léptetendő életbe, ezt megelőzőleg pénztárnok és ellenőrnek átadandó a gyámpénztár előleges vizsgálat után.

Ezután több törvényhatósági bizottsági határozat hirdettetett ki.

A hazai ipar és kereskedelem fellendítése érdekében határozatot, hogy hazafiságunktól elváratik, miszerint szükségleteinket hazai iparcikkekkel fedezzük. Kereskedőinket felkérjük, hogy magyar iparcikkek beszerzését ajánlják. Az árvaszék részére írószerekért kiadott 72 K. 58 fillér a gyámpénztárból kiutaltatott.

Debreczeni csendőrpáncsnokság értesítése az őrs laktanyája biztosítása ügyében tudomásul vétetett.

Az állami közigazgatási teendőknek az állampénztár terhére átvétele iránt a képviselőházhoz felirati kérvény benyújtása határozatot, egyideűleg felkéretik Kovács Gyula orsz. gyűl. képviselő ur, hogy a kérvényt nyujtsa be és hathatós szavával ez irányban érvényt szerezzen.

Az óvó és tankötelesek összeírásából felmerült költségnek az állampénztár terhére átvétele iránt felirat terjesztendő fel.

A város folyó szükségleteire visszatérítés mellett a tőkepénzből kölcsönvétel tudomásul vétetett.

A tűzoltó-egylet 1902. évi számadás benyújtására utasított. Sári Lajosnak az ideiglenes utcaszabályozási vonala megállapított.

A posta-föld 5 évre évi 1600 koronáért bérbeadása jóváhagyott. Schiffer Ignác bérletére 400 korona óvadék biztosítására kezesekül anyja és Bónis József elfogadtattak.

Dr. Baltázár Dezső indítványa folytán a hatóságok megnevezésével a rangjelzés elhagyandó.

Peterman Imre mezőbiztosul kinevezése jóváhagyott.

Gál István s Nagy János a város kötelékébe felvétettek.

HETI SZEMLE.

— **A kis hadnagy.** A véres belgrádi királygyilkosság eseményeiből halásztuk ki ezt a kis jelenséget. Mikor a meggyilkolt Lunyevicza Nikodémost, Draga királynő öcsését, az ismeretes trónörökös levetkőztették: lyukas volt a harisnyája. Szegény kis hadnagy! Fényben, pompában élt, fiatal könnyelműségében ezeket költött, egy korona várományosa volt s nem volt egy tisztességes, ép harisnyája. Minő ellentét, minő contrast. S minő satyrája a szeszélyes, kiszámíthatlan végzetnek, hogy éppen akkor volt lyukas a harisnyája, mikor ezt a nagy világnak kellett megtudni.

† **Bucsuztató.** Az egyszerű puri-

tán református gyászszertartásokon szokásos — az is csak faluhelyen, — hogy a rektor uram ékes rigmusokban, bombasztikus szavakban sorolja fel az elköltözött érdemeit. Bizony izléstelen dolog, de hát szokás s megfizetnek érte. Egyes, a kormányhoz vagy talán Széll Kálmán volt miniszterelnök személyéhez közelálló lapok ilyen izléstelen, a nevetségesig menő módon bucsuztatták el a bukott miniszterelnököt, mikor kedden a képviselőházban lemondását bejelentette. A palatinus Vészi József azt írja jellemzésül Széll Kálmánról, hogy »Deák Ferencztől a bölcsességet, Eötvös Józseftől az államférfiúi hivatás nemes költészetét, Andrassy Gyulától a diplomata agyvelőnek szellemes foszforeszkálását, Vörösmarty Mihálytól a csapongó fantáziát örökölte.« Émelyítő dolgok! Avagy talán még nem szolgálta meg eléggé a hivatásos funérátor az ó-budai mandátumot?

*
— **A feledésnek adom át.** I. Péter, az új szerb király ezt mondja proklamációjában, melyet a szerb néphez intézett. A lefolyt 40 év eseményeire mondja. Krisztusi erény-számba menne, ha nem nyilatkoznék benne politikai eszélyesség s a nagy hatalmak biztató barátsága, mint a mely körülmények teszik oly galambszivűvé az új csecsemőt s nagyon is leszállítják ennek a nyilatkozatnak az értékét. Sőt ott lappang a közönséges gondolkozásu emberi agyban a gyanu is, miért e kegy, miért e nagylelkűség? A tény a maga borzalmasságában s a történelem ítélőszéke előtt mindig megdönthetetlen lesz: a Karagyergovicsoknak utjában állott az Obrenovics család; el kellett tenni őket láb alól. Hogy milyen módon, az más kérdés, de a cél szentesíti az eszközöket.

H I R E K.

— **Szabadságidő.** Lengyel Imre táblabíró a szoboszlói kir. járásbírószág vezetője július hó 2-án kezd meg 6 heti törvényes szabadság idejét. A szabadságidőt utazással tölti el Olaszország, Afrika van az utiprogrammba felvéve. Távolléte alatt a bíróság vezetője Gerstner Miksa rangidősb kir. albiró lesz.

— **Dalegyleti választmányi gyűlés** volt hétfőn délután Lengyel Imre kir. táblabíró elnöklete alatt. Több rendbeli jegyzőkönyv hitelesítése után tudomásul vétetett a márczius 29-én rendezett Rákóczy ünnepélyen való részvétel, ugyszintén a május 23-án Hajduböszörményben rendezett hangverseny. Ez alkalommal a dalegyleti választmány külön is a legnagyobb köszönetét nyilvánította Böszörmény város hazafias közönsége, s a működő kar vezető tagjainak, ugymint az alelnököknek, zászlótartónak, karnagynak, jegyzőnek s a pénztárnoknak, általában a működő kar összes tagjainak áldozatkészségükért és buzgóságukért. A temesvári országos dalárverseny programja vétetett ezután tárgyalás alá.

Elsőben is értesíti az igazgatóság a választmányt, hogy a temesvári országos vásárookra való tekintettel a dalverseny ideje aug. 20—24. napjaira tétetett. A választmány elhatározta, hogy a működő-karból a dalversenyre 32 tagot küld s minden lehetőet megtesz, hogy a dalegylet ezen részvétele minél fényesebben sikerüljön. Ily célból legközelebb egy hangversenyt s augusztus elején egy erdei népünnepélyt rendez. A meglevő utazási alapot minden rendelkezésre álló eszközzel növelni igyekeznek. Ezzel kapcsolatosan örvendetesen és hálás köszönet kifejezése mellett vétetett tudomásul, hogy Hajdusoboszló város lelkesedni tudó, hazafias közönsége 300 koronát szavazott meg a temesvári ut költségeinek fedezésére. Dr. Malatinszky József indítványára kimondatott, hogy a mennyiben az utazási alap a még rendezendő mulatságok jövedelmének beszámítása után is elégtelen lenne, a költség fedezésére gyűjtés fog eszközöltetni. A választmány megbizta az elnökséget azzal, hogy a dalegyleti alapító, pártoló tagokat s a nagy közönséget felhívja a temesvári dalversenye leendő megjelenésére s a Temesvárról rendezendő kirándulásban való részvételre.

— **Iskolai értesítés.** Az állami polgári iskola VI. osztálya — a vallás — és közoktatásügyi miniszter urnak f. évi 28164. sz. a. kelt rendelete értelmében egy évi szünetelés után újra megnyitattik. Midőn ezt tudomására hozom az érdeklődőknek és érdekeltnek: egyszersmind fölhivom mindazon tanulókat, a kik a jövő tanévre intézetünk V. vagy VI. osztályába szándékoznak beiratkozni, hogy a fölvételt illető tájékoztatás tudomásul vétele végett a hét folyamán, azaz f. hó 28-ig nálam okvetetlenül jelentkezzenek. Hajdusoboszló, 1903. jun. 20.

Szécsy Miklós
igazgató.

— **Kirándulás az Al-Dunára.** A temesvári orsz. dalárverseny alkalmából a hajdusoboszlói dalegylet elnöksége e helyen is felhívja a dalegylet alapító, pártoló tagjait s a nagy közönséget, hogy a temesvári dalversenyen leendő részvételre s az ezzel kapcsolatos alduai kirándulásra jelentkezéseket június 25-ik napjáig elfogad. A jelentkezők fejéenként 4 korona jelentkezési díjat fognak fizetni. E díj fejében díjmentes elszállásolást, kedvezményes vasuti, étkezési és a hangversenyre díjmentes belépő jegyet fognak nyerni a kirándulásban résztvevők. Jelentkezéseket elfogad Tóth Lajos karnagy, kitől a részletek is megtudhatók. Az iv a tagok között körözve is lesz.

— **A város tégláégetőjében** előállított 42000 drb. téglát a felülvizsgáló kiküldött bizottság jelentése szerint annyira törekeny, szabad kézzel könnyen szétmorzsolható laza állományt képez, hogy építkezéshez alig, vagy egyáltalán nem használható. Ugy halljuk, hogy ezen rossz anyagot a vevőknek ki is adták. Ha így történt, az bizonyára nagyon helytelen el-

járás, a mi maga után vonja azt, hogy a városi telepről nem igen szívesen fog vásárolni senki. Itt volna az ideje, hogy a tégláégető haszonbérbe adassék ki. Erkölcsei testületek üzleti gazdálkodásában nagyon ritkán van köszönet. Itt felemlítjük, hogy a városi képviselőtestület a f. évi február havában egy városi képviselőkből álló küldöttséget küldött ki, hogy a tégláégető átvizsgálása után véleményes jelentést adjon, miszerint a tégláégető haszonbérbe adassék-e ki, vagy megmaradjon mostani állapotában. A küldöttség mindegyike nem adott életjelt.

— **Lapunk** mai száma mellett kapják olvasóink az Egyetértés felhívását.

— **A cigány hálája.** Jó dolga volt Szilágyi János gazda uramnál Bakó András sármunkás, magyarán szólva tapasztó cigánynak és családjának ez év Szent-György napjáig. Kapott a vén kertben szállást, akadt munka, zsirozó, zöldség. De a városi magistrátus lebontotta a ragoza házat s ki kellett hurczolkodni a cigánynak, a ki már a jó módtól hasat is eresztett. Nagyon megszokta az otthont, honnan az istenes gazda apját is citakarrította s azzal fenyegetőzött, hogy meggyilkolja magát, feleségét, ha ki kell hurczolkodnia, majd meg azt beszélgette, hogy tesz még ő olyan csinyt Szilágyi gazdának, hogy nevetni fog egész Szoboszló. 154 darab drága nemes oltvány csemetéjét: barack, szilva, alma, körtefáját vágta ki május 4-én éjjel s közel 2000 korona kárt okozott a gazdájának. Ezért került törvény elé a hálás cigány, de már neu dicsekedett cselekedetével s bizony nem nevetett, hanem térden állva siránkozott, mikor a törvény ingatlan vagyon szándékos rongálás vétségéért 2 heti fogházra, 10 kor. pénzbüntetésre s a kár megtérítésére ítélte.

— **A tolvaj bocher.** Bocher: zsidó szó, tanulót jelent. Ilyen tanuló volt Háger Mendel 19 éves máramarosi zsidó gyermek, ki a szent thalmudot tanulta a vácsi hires rabbinál. Egyszer csak úgy gondolta, elég lesz a tudományból s elzónázott. Zónázott stációról-stációra, mert így olcsóbbra kerül. De mire Kabára ért, elfogyott a pénze s erősen korgott a hasa is. Találomra betért Stern Mayer kabai kereskedőhöz s egy óvatlan pillanatban leakasztotta a konyhából ennek télikabátját. s elfutott. Elfogták s most a bíróság börtönében elmélkedik, hogy milyen igaz az a mondás, hogy „lopni szabad, csak rajta ne csipjék az embert.”

— **A hajduszoboszlói első temetkezési egyesület választmánya** június hó 17-én gyűlést tartott gyűlésében kimondta, hogy hírlapi uton is figyelmeztessenek az egyesület tagjai, miszerint sem a régi, sem az új könyvecskék adósság, vagy bármilyen tartozás biztosítása végett zálogtárgyát nem képezhetik. Felhívják azért az olyan hiteltelzők, a kiknél nevezett egyesületi könyvek vannak zálogban, hogy kölcsönüket adósaikkal szemben 8 nap alatt intézzék el, mert az egyesület semmi tekintetben szava-

tosságot nem vállal s az ily könyvecskéket a jelzett határidőn túl megsemmisíti.

— **A hajdunánási dalkör** június 25-én a temesvári dalverseny költségeinek fedezésére gazdag és változatos műsorral táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez.

— **Vesztett eb garázdálkodása.** A múlt héten egy veszett kutya a következő 7 egyént megmarta: Kátai Sándornét, Fehér Lajosné 3 gyermekét, Bihari Sándornak egy 12 éves leányát, Szoboszlói Juliánna 6 éves leányt. A megmárt egyének a Hölgyes-féle oltóintézetbe szállították. A r. kapitány a kutyák 40 napi megkötését elrendelte.

— **A járványbizottság** f. hó 15-én tartotta gyűlését. Dr. Hetényi főorvos előterjesztése szerint f. hó 1—15-ig terjedő időben 231 esetben fordult elő hevenyfertőző betegség és pedig 4 esetben halálos kimenetellel. Ez alapon az határozott, hogy miután a járványos betegség nem csökken — az iskolák továbbra is bezárva maradnak. Megbizatott az elnök, hogy f. hó 22-én a bizottságot gyűlésre összehívja, hogy netaláni kedvező esetben az elemi iskolák kinyitására nézve intézkedni lehessen. Az utcákon észlelt, a ragályozás tovább vitelére szolgáló csoportosulás megszüntetett és a még mindig észlelt beteg eltitkolásokra a r. kapitány figyelme felhivatott. A legutóbbi hivatalos adatok szerint a járvány újból terjedést mutat, úgy, hogy előreíthatólag az iskolákat e hóban semmi szín alatt nem lehet megnyitni. Napi megbetegedések száma 15—20 közt van.

— **Korcsmabérlés.** Többek között van Szoboszlónak egy »Nyuzó« nevezetű korcsmája is. Ezt a korcsmát sehog sem tudja kiadni a tanács. Most a »Nyuzó« korcsma helyiség bérlésére Lichtman Jónás azon ajánlatot tette, hogy 6 évre évenkénti 150 korona bért fizet érte, ha a város egy toldalék szobát épít hozzá és felkerítetteti. A városi tanács ez ajánlatot nem fogadta el. Ideje volna már a Nyuzó korcsma sorsáról véglegesen gyökeresen határozni, mert tény, hogy jelenlegi állapotában nem igen hoz hasznót s semmire sem használható. Legjobb lesz eladni s az így befolyó tőkét hasznosítani.

— **Táncmulatság.** A hajduszoboszlói hatodik tizedbeli polgári olvasókörmá délután 4 órakor a város erdejében táncmulatságot rendez.

— **Pályázat.** Hajdúvármegyének a m. kir. honvéhadapród iskoláknál létesített és a folyó iskolai év végével megüresedett mindkét alapítványi helyére pályázat hirdettetett. Folyamodványok kelleleg felszerelve Rásó Gyula kir tanácsos alispánhoz nyújtandók be. Bővebb felvilágosítást nyújt a polgármesteri iroda.

— **Eltemette a buza.** Tiszacsegén Pépei Mihály 53 éves napszámos azzal volt megbizva, hogy a Fried-féle tanya buzarakatárának harmadik emeletéről 800 métermázsza buzát ereszzen le a raktár sipládáján. A sipládán le is ment már egyrésze a buzának, de egyszerre csak fel-

akadt és nem folyt tovább. Ekkor Pépei odaszaladt a buzához és belefujt. A buza meg is indult, az akadályt képező lapát is leszaladt, Pépei azonban nem tudott a lezuhanó buzától elszaladni, bele veszett, elevenen eltemetve. Társai már csak a holttestét tudták kihuzni a buzarakás alul.

— **Megveszett borjucsorda.** Vámospércs községben történt a következő eset a múlt héten. Szabó József ottani lakos tanyáján a csordás kutyája megveszett s ez a kutya megmarta a több, mint 100 darabból álló borjucsordát. A borjuk közül 15 borjun ki is tört a veszettség. Rettenetes kinok közt pusztultak el. Majd az egész csordában kitört a veszettség, iszonyatos bögésekben, rángatózásokban tört ki az egész csorda, örülten futottak össze-vissza a szegény borjuk, míg valamennyi le nem bunkóztatott, vagy magától le nem rogyott s így el nem pusztult.

— **Uj vasut.** Debreczen, Sámson és Balkány között új helyi érdekű vasut építését tervezik, a mi Debreczen forgalmát ismét nagyban emelné. Ez irányban az érdekelt felek Kovács József debreczeni polgármester elnökle alatt már értekezleteket is tartottak.

— **A gyümölcs-, konyha- és virágkerteszetet** egyes iparhatóságok tévesen ipari foglalkozásnak minősítették és azok művelőit iparigazolvány váltására kötelezték. A kereskedelemügyi miniszter ezen téves felfogással szemben rendeletet adott ki, mely szerint, míg valamely kertész saját terményeinek feldolgozására, elárúsítására szorítkozik, nem tekinthető iparosnak vagy kereskedőnek, még akkor sem, ha terményeinek elárúsítására üzlet tartana fenn. Csakis a mások terményeit értékesítő kötelezhető ipar váltására.

— **Pusztangyalházán** f. hó 12-én egy 10 tagból álló bizottság eszközölte a jószágolvasást. A bizottság tagjai: Kovács Gyula elnökle alatt Oláh Miklós alelnök, Czegléd Lajos, K. Kovács József, Csanády István, Horog Sámuel, Décsi Lajos, Márton János, Márton József és Ádám Sámuel voltak. A jószág állomány, mely teljesen kielégítő állapotban találtatott, következő volt: 112 ló, melyből anyakancza 618, a többi csikó, 1471 drb. szarvasmarha, melyből 760 drb. anyamarha, 8258 drb. juh, 256 drb. sertés és 471 drb. ökör. A legelő a legutóbbi esőzés folytán egészen felujult. A bizottság szükségesnek véleményezi, hogy a renyhe ménes és gulya czéljaira 2 új kút haladéktalanul állítsák fel.

— **Az idei nagygyakorlatok.** A 39. gyalogezrednek ugyancsak erős napjai lesznek az idei hadgyakorlatok. Királygyakorlatra megy a debreczeni katonaság Arad megyébe, Radna-Lippa környékére. A manőver tervezete már leérkezett a nagyváradi ezredparancsnoksághoz. E szerint a 39. ezred július 22-én indul el Debreczenből gyalogszerrel Arad megye felé. A főhadiszállás Radna-Lippán lesz, ott összpontosítják a csapatokat s a körül folyik

le a gyakorlat is. A királyi napok szeptember 5-én kezdődnek, akkor érkezik oda a király s mint hírlík, Vilmos német császár is.

— **Megfojtotta a gyermekét.** Özv. Isza Ferenczné szül. Szálkay Juliánna hajduböszörményi asszony e hó 3-án született törvénytelen fiugyermekét megfojtotta, azután egy ládába tette ruha közé s a boglya kemenczébe rejtette el, honnan a rendőség kerítette elő. Iszánának két nagyobb gyermeke van. Az asszony nagyfoku trachomában beteg s csak nem egészen vak. Férjét pár évvel ezelőtt egy ló rugta agyon. A rendőség sürgönyileg tett jelentést az ügyészséghez. A gyermeket felboncolták. Iszáné, míg betegágyban fekszik, szabadlábon marad.

— **A városi tégláégető telepen** levő rozszant téglá- és cserépszáritó épület újra készíttetésével — egy 5 méter oldalú épülettel kibővítve — a városi tanács a mérnököt és városgazdát megbizta. Az ócska, közveszélyes tégláégető katalánból kikerülő téglá és a faanyag fog felhasználtatni ez épülethez.

— **Lopás.** Alsó Józsa községben Bencze József ottani lakostól 104 koronát elloptak. Bencze feljelentette a tolvajlást. Mily nagy lett azonban a meglepetése, mikor kitudódott, hogy a saját fia lopta el a pénzt az édes anyja biztatására.

— **A rendőség** részére fegyver beszerzését kérte a tanácshoz beadott kérelmében Soós Mihály városi képviselő. Indokolta azzal, hogy a veszett kutyák kiirtására az okvetlenül szükséges. A kapitány előterjesztése folytán a tanács egy alkalmas fegyver megvételét elhatározta, mely állandóan a rendőrbiztos felügyelete alatt fog állani.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli önállóan szervezett gazdasági ismétlő iskola felszereléseinek gyarapítására a Hajdumegyei Takarékpénztár igazgatósága 20 koronát volt szives adományozni; nagyságos Foghtüy János földbirtokos ur pedig egy kas méhcsaládot. Ezen szives adományokért fogadja a tekintetes igazgatóság, valamint nagyságos Foghtüy János földbirtokos ur iskoláim hálás köszönetét. Hajduszoboszló 1903 június 19-én. **Gáspár István** gazd. ism. isk. szaktanító.

— **A hortobágyi** nagy hidi vásár csütörtökön tartott meg élénk felhajtással, de kevés vételkedvvel. A felhajtott jószágállományból főleg a szarvasmarha vásárlás volt igen élénk. A lóvásár már kevésbbé volt sikerültnek mondható, a juhvásár meg csaknem teljesen sikertelen volt a nagy felhajtás mellett is. Hajdumegye községei és városai a vásárban tömegesen vettek részt. Szarvasmarha jó áron kelt, a ló drága volt, míg a juhok, birkák olcsó áron keltek el.

— **Az ipariskola** évről vizsgái ma délelőtt 10 órakor tartatnak meg a fiuiskola emeleti uagytermében.

— **A régi jó világ.** Benyő Bálint nádudvari lakos a napokban egyik jó barátjával, Ugrai Lajossal barátságosan be-

szelgetet a korcsmában a régi jó világról. Közben olyan dolgokra is kitértek, a melyeknél már egyet nem értettek. Benyő ekkor elővette ólmos botját és úgy febesujtotta Ugrait, hogy az majdnem elveszett bele. Ez ügy a törvényszékhez került a csendőrök fejelentése folytán.

Közgazdaság.

Szarvasmarhakiállítás Nánásodon.

A következő hirdetményt vettük: A hajdúvármegyei gazdasági egyesület a nagyméltóságú földmivélsügyi miniszter ur erkölcsi és anyagi támogatása mellett folyó évi június hó 28-ik napján Hajdúnánás városban az állatvásártéren, magyarfajú szarvasmarhakiállítást s ezzel kapcsolatosan tenyésztési jutalomdíjkiosztást rendez, következő programmal és díjazással: Rendező: Hajdúvármegye gazdasági egyesülete. A kiállítandó állatok a kiállítás helyén és napján reggeli 7 órakor jegyzékbe vétel, állatorvosi megvizsgálattatás és megszámozttatás végett egyesületi titkár elé vezetendők. Kiállíthat minden hajdumegyei lakos tenyésztő, akár tagja a gazdasági egyesületnek, akár nem, a vármegyén kívül lakó csak akkor, ha az egyesület tagja. A bíráló-bizottság a helyszínén előre fog megalakíttatni. Kiállító azon csoport állatnál, hol ő is érdekelt fél, bíráló nem lehet. Díjat a kis borjas teheneknél csakis olyan állat nyerhet, mely a borju ellése már a kiállítónak már a birtokában volt, a többi díjazandó állatnál pedig megkivántatik, hogy azok legalább a kiállítást megelőzőleg 3 hónappal a kiállítónak tulajdonát képezzék, mit a tulajdonos a bíráló bizottság kívánatára igazolni is tartozik. Egy csoportbeli állatnál egy kiállító csakis egy pénzbeli díjat nyerhet, a többi esetleges díjra érdemesíttett állatai díszszalaggal fognak kitüntettetni. Azon esetben, ha valaki a díjról lemond, a felett a bíráló bizottság rendelkezik. A díjak a következők:

I-ső csoport: Borjuval elővezett kisborjas magyar fajú tehének. 1-ső díj 6 drb. 10 koronás arany. 2-ik díj 4 drb. 10 koronás arany. 3-ik díj 3 drb. 10 koronás arany. 4-ik díj 2 drb. 10 koronás arany. 5-ik díj 1 drb. 10 koronás arany. 6-ik díj 1 drb. 10 koronás arany.

II-ik csoport: 2 éves magyar fajú üsző borjuk. 1-ső díj 6 drb. 10 koronás arany. 2-díj 4 drb. 10 koronás arany. 3-ik díj 3 drb. 10 koronás arany. 4-ik díj 2 drb. 10 koronás arany. 5-ik díj 1 drb. 10 koronás arany, 6-ik díj 1 drb. 10 koronás arany.

III-ik csoport: 1 éves magyar fajú üsző borjuk. 1-ső díj 6 drb. 10 koronás arany. 2-ik díj 4 drb. 10 koronás arany. 3-ik díj 3 drb. 10 koronás arany. 4-ik díj 2 drb. 10 koronás arany. 5-ik díj 1 drb. 10 koronás arany.

A bírálás megejtése után a kitűzött

pénzbeli díjak, valamint a díszszalagok a helyszínén azonnal ki fognak a tenyésztőknek adadni. Felkéretik az érdekelt gazdaközönség, hogy kiállítandó állataikat a díjazás helyére a kiállítás napján reggeli 8 órakor kivezetesse, hogy azok az állatorvossal megvizsgálattathassanak, egyesületi titkár által jegyzékbe vétethessenek, megszámozttathassanak s a bíráló bizottság akadály nélkül elkezdhesse működését. Debreczen. 1903. június hó 4. **Davidházy Sándor**, gazd. egyl. titkár. **Rásó Gyula** kir. tan. elnök. Hajdúnánás vármegyénkben a szarvasmarha tenyésztés legvirágzóbb, legerősebb alapon áll. Hiszszük, hogy ezen kiállítás is befogja azt bizonyítani. A megyei gazdaközönség körében a kiállítás iránt élénk érdeklődés nyilvánul. Kell is, mert az állattenyésztés jó jövedelmi forrása a gazdaközönségnek.

CSARNOK

Szinképelemzés.

Apróságok Petőfi életéből.
Irta: Lencz Géza.

Ámde az »órágyon« »a durva faalkotmányon« álmodozá leggyönyörűbb álmát a kinok örömtelen ifja. Ki ne ösmerné 43 eljéről »Jövendölés« cz. költeményét:

Anyám, az álmok nem hazudnak.

Takarjon bár a szemfedél:

Dicső neve költő fiadnak

Ayám soká, örökkön él.

Ugyanaz évben a legnagyobb olasz költővel hasonlítja össze magát:

Hisz Petrarca és Petőfi

Félig meddig rokoni. (Merengés.)

S ezt írja egy vándorszínész. Csoda-e, ha nagy emberré levésében vetett eme végzettszerű hite később annyira meggyökerezett, hogy mindenkitől várta a tömjénezést. 45-ben meglátogatta az agteleki barlangot. A kálvinista rektor vezette s ő nevét nagy betűkkel belől a barlang falára oda írta.

— Tán el sem lehet olvasni? kérdező, csak azért, hogy a rektor oda nézzen és bámuljon.

— Óh igen, felelt a rektor, el lehet: Petőfi . . . de irgalmasságos egek! — teszi ez elbeszéléséhez hozzá — ezt oly hideg vérrrel, oly minden meglepetés nélkül mondta ki, mintha ez állt volna ott: Kiribicza Istók, vagy Ivlyárszky vagy Badacsonyi, vagy nem tudom én, mi?

A szerénységről különben azt mondja, hogy silány portéka, melynek »betanulását sohasem tartotta fáradságra méltónak, mert az a fezsuiták találmánya.« E helyett őszinte akart lenni, mint a milyen őszinte a magyar nemzet: azt akarom — mondja — hogy legyenek meg bennem a magyar nemzet jó és rossz szokásai egyaránt, legyek tetőtől talpig magyar. (Ferenczy I. 50.)

* * *

Nyomora csak egyszer tudta megalázni, bizonyosságul, hogy gazdagságra, vagyonra soha sem vágyott. Ez történt

akkor, mikor Diószeg körül a kóbor társulat, melyhez szegődött, feloszlott s ő rongyos ruhába, mert ruhái javát már előbb eladta, tifuszos lázzal, részben gyalog, részben szekeren Debreczenbe ér Pákh Albert barátjához sietett, hogy ha meghal, legyen a ki eltemesse s lakása előtt ájultan összerogy. Büszke lelke megtörik, két kérő levelet is irt Bajzához és Vachot Imréhez Pestre, hogy mentse ki őt a legnagyobb inségből, melyben ember lehet s küldjön Petőfi Sándor színész címére Vachot 40 pengő forintot. Egy szegény öreg asszonynál huzta ki a telet »Fütlelen szobába«, kezét égő pipájánál melegítve, koplalva, úgy, hogyha vasból lett volna a foga, megrozsdásodott volna uínt »Egy telem Debreczenben« pompás

humoru költeményében írja. Ki hitte volna, hogy mikor 3 év múlva berándult a »zsirós városba« s belépett a színházba, minden szem az egykori szegény vándorszínészen függött s az egész színházi közönség lelkesedéssel üdvözölte: Éljen Petőfi Sándor.

— **Hirdetmény.** Közhírré tétetik, miszerint a folyó évre kivetett vármegyei utadóról szóló lajstrom június hó 15—30-ig a házipénztári hivatalban közszemlére kitétetett. A hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető és az esetleges felszólamlás ugyan ott beadható. Hajduszoboszló, 1903. június 15.

Sághy,
ellenőr.

Eladó földbirtok.

Hajduszoboszló határának szigeti részén a Tury Jakab-féle birtokból 34 hold 1040 □-öl az összes tanya épületekkel együtt örök áron eladó 35 hold pedig mellette ugyanezen birtokrészből haszonbérbe kiadó. Az eladó földrészt 5000 korona 5%-os kölcsön terheli, mely a »Kisbirtokosok országos földhitelintézeténél« 8 év alatt törleszthető.

Értekezhetni lehet

Körner Béla és Körner Géza

3—3 tulajdonosoknál.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai.
Debreczen, Kistemplombazár.

A nyári évadra kaphatók:

Kitünő mosó kretonok.
Francia Zephyr és Batist.
Angol vászon.
Francia satin, Lanisieume.
Lüsterek.
Voil d' elene.

Szabott árak. — Minták bérmentve.

Feltünő olcsóság!

Selymes moussin 35 kr.
Batist moussin 30 kr.
Zephir jó mosó 20 kr.

Balla Mihály

magyar és német szabó

Debreczen, Csapó és Vár-utcza sarkán

(a csizmadia árucarnokkal szemben.)

Ajánlja a nagyérdemű uri és gazdaközönség szives figyelmébe **dusan felszerelt**

magyar és német ruha
raktárát.

Továbbá:

**Bel- és külföldi szövetek
dús nagyraktárát!**

Ugyancsak nála nagy választékban kaphatók mindennemű kalapok és sapkák!

Alkalmi és gyászruhák a legujabb divat szerint 12 óra alatt készíttetnek el!

Gyors kiszolgálás! Tisztességes árak!
Kifogástalan árak!

URANOS-kék

ruha-mosáshoz
a legjobb kékítőszert
— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.
Olcsó és felülmulhatatlan!
Kis üveg 24 fillér, tiz-

szeri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kapható mindeütt.

vegyészeti
gyára

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utcza 85.

Kizárólagos
gyártói:

Hochsinger Testvérek

Valódi magyarádi borok!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a **Magyarádon kis-uri hegyi szőlőmben** termelt kitünő, zamatos

fajtiszta boraimra.

Évek hosszú sora óta fenálló kellemes és sokoldalú összeköttetésem folytán azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy pontos és lelkiismeretes kiszolgálást nyújthatok. Főelőrekvésem a közönség bizalmát minden irányban megnyerni és fenntartani.

Borárjegyzékem a következő:

Magyarádi új bor	1902 évi	Hliter 38 korona.
« risling	« »	» 48 «
« bakator	« «	» 48 «
Magyarádi asztali	1901 évi	» 44 »
» risling	« »	« 60 »
» bakator	« «	« 60 «
Magyarádi vörös	1901 évi	« 60 «
Magyarádi asztali	1900 évi	» 50 «
« erős asztali	1898 évi	« 56 «
Magyarádi nehéz pecsenye bor	1895 évi	« 60 »

Régebbi borokat egyezség szerint szállítok.

Magyarádi cognac hordóban literenként 3 korona.
7/10 l. palackokban 1890 évi (****) 3 korona

Boraim fajtisztaságáért és kitünőségéért kezeséget vállaltok. Szállítok 24 litertől felfelé bármily mennyiségben a megrendelő, vagy saját kölcsön hordóimban, melyek hat héten belül bérmentve visszaküldendők.

Ügyszintén megrendelhető augusztus 15-étől kezdve a legfinomabb csemegeszőlő 5 kilós kosarakban.

A n. é. közönség szives megrendelését kéri

Kaufmann Ignác

magyarádi szőlőbirtokos.

(Pankota, Arad m.)

2-6

A borok mind palack-
érettek.

Női

mosóruhára

színes kartonok

a

híres székesfehérvári
festőgyárból

nagyon szép minták-
kal nagy választékban
állanak a t. vevők ren-
delkezésére.

1 méter 28 krajcártól
feljebb.

Kardos László

Debreczen,

Kossuth-utca, 9. szám.

Egy fiu tanulónak

fejvételik a

könyvnyomdában.

A kinek szép bajusza nincs,

az használja csupán a

híres Hajdusági pedrót,

mely egyedüli legjobb bajusznövesztő és bajuszapoló az összes eddigi bajuszpedrők között. A bajuszt szép állásban tartja, nem töri, nem tépi ki és sohasem keményedik meg. A legjobb anyagokból készül, terpentint nem tartalmaz. Kellemes illatu és sohasem avasodik meg.

Az országban mindenütt kapható gyógyszerárakban és üzletekben, fehér és barna színben, gyönyörű dobozban, kis doboz 10 kr. nagy doboz 20 kr. Viszont elárusítóknak engedmény.

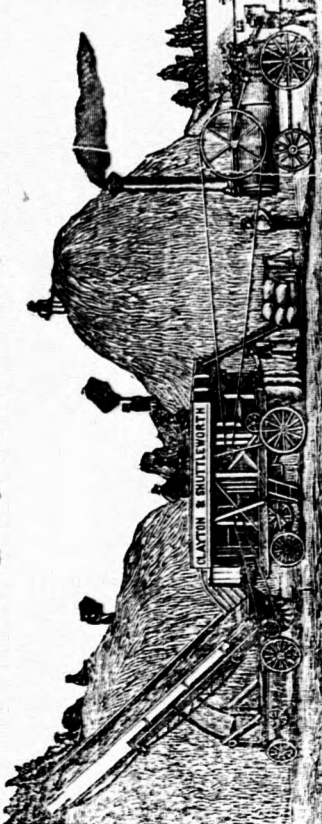
Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész,

Hajduszoboszlón.

Clayton & Shuttleworth Váci-körút 63. sz.
mezőgazdasági gépjárművek által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
2 1/2 egész 12 lóerős, szálmakaszalozók, továbbá járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kasszáló- és arató-gépek, szénagyújtók, boronák.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsológépek, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú elék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.